

İSO İkinci 500 açıklandı Finansman giderleri enflasyon karını eritti

BURCU NOYAN

● **Istanbul Sanayi Odası**'nın (İSO), ağırlıklı olarak KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan Türkiye'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** araştırmasının 2021 sonuçları açıklandı. Rapordaki en çarpıcı başlıklardan biri firmaların yüksek karlılıkla birlikte borç/özsermaye yapısında yaşanan bozulma oldu. İkinci 500'ün 2021 üretimden net satışları önceki yıla göre yüzde 77,5, vergi öncesi karlılıkları yüzde 87,8, ihracatları ise yüzde 35,4 artış kaydetti. Bununla birlikte geçen yılın yüzde 79,89'luk Yİ - ÜFE oranıyla arındırıldığında, reel olarak satışların yüzde 1,3 ve özkayakların yüzde 3 daraldığı, karların yüzde 4,4 ve ödenen faizlerin yüzde 18 artış kaydettiği görülüyor. 500 büyük şirkette olduğu gibi ikinci 500'de de ücretlerin payı yüzde 36,7 ile tarihi rekor seviyeye gerilerken, ödenen faizlerin payı 4,6 puan artışla yüzde 18,5'e yükseldi. Rapora göre, 2021 yılında **İSO İkinci 500**'ün üretimden net satışları yüzde 77,5 oranında artarak 191,1 milyar TL'den 339,2 milyar TL'ye yükseldi.

Üretimden net satışlar baz alınarak yapılan **İSO İkinci 500**'ün 2021 yılı sıralamasına bakıldığında; Ege Seramik 980,1 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu 979,8 milyon TL ile Kozlu Gıda takip ederken Kangal Termik Santral 979,7 milyon TL ile üçüncü oldu.

İSO İkinci 500'ün bu yılki listesine 137 yeni **sanayi** kuruluşu girdi. Bunlardan 57 tanesi **İSO 500**'den **İSO İkinci 500**'e düşen şirketlerden oluştu. Finansman giderleri, büyük kuruluşlarda olduğu gibi İkinci 500'de de kârlılığın temel belirleyicilerden biri olmayı sürdürdü. Türk lirasındaki değer kaybı, enflasyondaki artış ve faiz oranlarındaki yükselişin etkisiyle **İSO İkinci 500**'ün finansman giderlerinin 2021 yılında yüzde 114,4 oranında artarak 20,1 milyar TL'ye yükseldi. 2021'de **İSO İkinci 500**'de yüzde 70'in üzerinde düşük ve orta-düşük teknoloji ağırlıklı bir yapının aşılamadığı görüldü.

Verilere bakıldığında borçlanma yapısında belirgin bir bozulma olduğuna dikkat çeken **Istanbul Sanayi Odası** Başkanı Başkan Erdan

Erdan Bahçivan

Bahçivan, "Söz konusu veriler **İSO İkinci 500**'de işletme faaliyetlerinin giderek daha fazla borçlanma ağırlıklı olarak finanse edildiğini ortaya koyuyor. Asıl önemlisi ise borcun vade yapısında da gözle görülür bir kısalmanın olması. Ali borçların toplam borçlar içindeki payı yüzde 57,6'dan yüzde 54,2'ye inerken, diğer borçların payı yüzde 42,4'ten yüzde 45,8'e yükseldiğinin görüldüğünü belirten Erdan Bahçivan, "Bunun anlamı şu; **İSO İkinci 500** şirketleri faaliyetlerin finansmanında ve artan işletme sermayesi ihtiyacının karşılanmasında ticari borçları çok daha fazla kullanmışlar. Bir başka deyişle 2021 yılında **sanayiciler**, bankalara olan borçlarından çok daha büyük bir hızla başka firmalara borçlanmışlar" diye konuştu.

Finansmana erişimde güçlük yaşıyor

Başta ihracatçı **sanayiciler** olmak üzere, şirketlerin son yıllarda nitelikli ve kaliteli finansmana erişimde çeşitli güçlükler yaşadığını altını çizen Erdan Bahçivan, "Bu tabloya bakarak şunu söyleyebiliriz; finansman koşullarının sıkılaştığı ve kredi imkânlarının daraldığı son dönemlerde, **sanayicilerimizin** içinde bulunduğu bu durum, zincirleme reaksiyon halinde gelişebilecek ödeme risklerine işaret etmesi bakımından son derece endişe vericidir. Tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de KOBİ'ler ölçek büyümek, rekabetçiliği artırmak ve pazarını genişletmek için büyük çaplı yatırımlara daha fazla ihtiyaç duyuyor." diyerek sözlerini tamamladı.

DİJİTAL İSTİHDAM EŞLEŞTİRME PLATFORMU TANITILDI

İSO Başkanı Erdal Bahçivan: Bu platformla, hem işletmelerimiz hem de öğrencilerimiz çevrim içi bir sistem kanalıyla aradıkları işe ve aradıkları nitelikte elemana yani aranan elemanlara çok daha çevik bir şekilde erişebilecekler

İSTANBUL Milli Eğitim Müdürlüğü ile **İstanbul Ticaret Odası (İTO)** ve **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** iş birliğiyle gerçekleştirilen Dijital İstihdam Eşleştirme Platformu'nun (DİEP) tanıtımı Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in katılımıyla gerçekleştirildi. Toplantıda projenin içeriğine ilişkin bilgi veren **İTO** Başkanı **Sekib Avdagiç**, ekonomik büyüme ve gelişme için iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman sağlamanın önemine işaret etti.

Bunu temin edecek olanın ise mesleki eğitim okullarının olduğunu dile getiren Avdagiç, şunları kaydetti: "Çünkü mesleki eğitim daha çok üretimin, daha çok ihracatın ve daha çok istihdamın verimli tarlasıdır. Ülkemizin iş gücü değerlerini yok olmaktan kurtarmak, ülke ekonomisine artı katkı sunmalarını sağlamak, ancak mesleki ve teknik okullarımızda okuyan öğrencilerimizi iş dünyasının bir parçası yapmakla mümkündür. Biz iş dünyası olarak şuna inanıyoruz ki, daha okurken doğru şekilde iş dünyasıyla buluşturulan öğrenci, üretmenin ve kazanmanın mutluluğunu tadacaktır.

Öğrendiklerini uygulayabilmenin zevkine varacak, okul bilgisiyse işletmede edindiği pratik bilgileri bütünleştirip, etkileşim halinde her ikisini de geliştirme imkanı bulacaktır. Bu başarıldı-

ğında, ortaya çıkan sonucun ekonomide bir tek karşılığı vardır. O da verimliliğin artmasıdır, ekonomik gelişmedir. İş dünyası olarak bakanımıza teşekkür borçluyuz. Ülkemizde mesleki eğitimde sessiz bir devrimin gerçekleşmesinde önemli emeği geçmiştir.

Hem bakan yardımcısı olduğu dönemde, hem de tüm sorumluluğu üstlendiği bakanlık vazifesi esnasında, mesleki eğitimin iş dünyasının ihtiyaçlarıyla örtüşen bir nitelik kazanmasında ciddi payı bulunuyor. Bu bizim için çok önemlidir. Çünkü Türkiye'nin son 200 yıldır başarmaya çalıştığı ekonomik kalkınmanın temelinde bu sorun var. Ve Türkiye'nin özel sektörüyle birlikte son 20 yılda başardığı üretim atağının temelinde de yine bu sorunu çözmek için attığı adımlar vardır."

Toplantıda verilen bilgilere göre, işverenlerin ihtiyaç duydukları çalışanların özelliklerini detaylı kriterleri girerek, mesleki ve teknik eğitim veren okul ve merkezlere ilan edebilecekleri DİEP Yazılımı için start verildi. DİEP Yazılımı ile halen 560 bin öğrenciye ulaşan Mesleki Eğitim Merkezi Programı (MEMP) ile oluşan istihdam hareketliliğini daha hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesi hedefleniyor. Kurulacak sistem ile hem işveren, çalışan taleplerini okullara iletebilecek hem de okul ve merkezler öğrencilerini, sistem üzerinde pek çok kriterle bağlı olarak işverenlere yönlendirebilecek. Proje sayesinde istihdam ve staj süreçlerinin işveren ve çalışanın beklentilerini karşılaması, sonrasında tam zamanlı istihdamının gerçekleşmesi öngörülmüyor. AA

İstanbul'da, Dijital İstihdam Eşleştirme Platformu'nun tanıtım toplantısında konuşan Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, " Bir şeye müsebbip olanlar sonra hiç görünmez olurlar sonra kenara çekilip size akıl vermeye kalkarlar. Bizim derdimiz eğitim. Eğitimden ayrı şekilde üretim yaptırmak bizim haddimize değil. Biz fabrika değiliz" dedi

Derdimiz EĞİTİM

İŞVERENLERİN ihtiyaç duydukları çalışanların özelliklerini, detaylı kriterlerini girerek, mesleki ve teknik eğitim veren okul ve merkezlere ilan edebilecekleri Dijital İstihdam Eşleştirme Platformu (DIEP) Yazılımı'nın tanıtım toplantısı **İstanbul Ticaret Odası (İTO)**'nda yapıldı. İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü ile **İstanbul Ticaret Odası (İTO)** ve **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** işbirliğiyle gerçekleştirilen projenin tanıtım toplantısında Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Levent Yazıcı, **İTO** Başkanı **Şekib Avdagıç** ve **İSO** Başkanı **Erdal Bahçivan** katıldı.

Engelleri kaldırdık

Son 20 yılda eğitimle ilgili ortaya çıkan sorunların hepsinin aşıldığına vurgu yapan Bakan Özer, "Eğitimin önündeki anti demokratik tüm engeller kaldırıldı. Bugün sevinçle yeni bir başlangıç yapmamızın asıl müsebbibi kat sayı uygulaması. Kat sayı uygulaması 10 yıldan fazladır bu ülkede uygulandı ve meslek lisesi mezunlarının yükseköğretime erişimini engelledi. Engelleyerek, akademik olarak başarılı olan yükseköğretime gidebilme potansiyeli olan gençlerimizi, çocuklarımızı, mesleki eğitimden uzaklaştırdı. Bu defa ne oldu? Meslek liselerine akademik olarak başarısız olan, hiçbir yere yerleşemeyen, gelecek umudu da olmayan gençlerin homojen olarak kümelendiği bir lise türüne dönüştü. En başarılıları homojen şekilde lise türünde en başarısızları da homojen bir şekilde lise türünde kümelerseniz ve bunu 10 yılın üzerinde yaparsanız lisede, ortaöğretimde ciddi bir uçuruma yol açarsınız. Bunun müsebbibi de kat sayı uygulaması. Sosyolojik olarak hiç beklenmeyen bir maliyeti gençlerimizin ödemesine yol açtı" ifadelerini kullandı. **DHA**

Özer: Eğitimin önündeki engeller kaldırıldı

Istanbul'da, Dijital İstihdam Eşleştirme Platformu'nun tanıtım toplantısında konuşan Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, "Ben bu iş birliğinin çok hayırlı bir iş birliği olduğunu düşünüyorum. Mesleki eğitim merkezlerimizdeki gençlerimiz kayıt yaptıkları zaman hızlı bir şekilde işletmelerini bulabilecekler, 1 ay 2 ay beklemeyecekler. Bu çok kritik bir konu" dedi.

İşverenlerin ihtiyaç duydukları çalışanların özelliklerini, detaylı kriterlerini girerek, mesleki ve teknik eğitim veren okul ve merkezlere ilan edebilecekleri Dijital İstihdam Eşleştirme Platformu (DİEP) Yazılımı'nın tanıtım toplantısı **Istanbul Ticaret Odası (İTO)**'nda yapıldı. İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü ile **Istanbul Ticaret Odası (İTO)** ve **Istanbul Sanayi Odası (İSO)** işbirliğiyle gerçekleştirilen projenin tanıtım toplantısında Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, İstanbul Valisi Ali Yerlikaya, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Levent Yazıcı, **İTO** Başkanı **Şekib Avdagiç** ve **İSO** Başkanı **Erdal Bahçivan** katıldı.

"Eğitimin önündeki anti demokratik engeller kaldırıldı"

Son 20 yılda eğitimle ilgili ortaya çıkan sorunların hepsinin aşıldığına vurgu yapan Bakan Özer, "Eğitimin önündeki anti demokratik tüm engeller kaldırıldı. Bugün sevinçle yeni bir başlangıç yapmamızın asıl müsebbibi kat sayı uygulaması. Kat sayı uygulaması 10 yıldan fazladır bu ülkede uygulandı ve meslek lisesi mezunlarının yükseköğretime erişimini engelledi. Engellerek, akademik olarak başarılı olan yükseköğretime gidebilmeye potansiyeli olan gençlerimizi, çocuklarımızı, mesleki eğitimden uzaklaştırdı. Bu defa ne oldu? Meslek liselerine akademik olarak başarısız olan, hiçbir yere yerleşmeyen, gelecek umudu da olmayan gençlerin homojen olarak kümelendiği bir lise türüne dönüştü. En başarılıları homojen şekilde lise türünde en başarısızları da homojen bir şekilde lise türünde kümelerseniz ve bunu 10 yılın üzerinde yaparsanız lisede, orta-öğretimde ciddi bir uçuruma yol açarsınız. Bunun müsebbibi de kat sayı uygulaması. Sosyolojik olarak hiç beklenmeyen bir maliyeti gençlerimizin ödemesine yol açtı" dedi.

"Bizim derdimiz eğitim"

Özer, "Bir şeye müsebbip olanlar sonra hiç görünmez olurlar sonra kenara çekilip size akıl vermeye kalkarlar. Şunu bekleriz. Biz yanlış yaptık, özür dileriz bu toplumdan. Bu topluma büyük maliyet ödedik. Artık Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri'nde farklı hikayeler yazılmaya başlandı. Bizim derdimiz eğitim. Ama üretmek, yaparak, uygulamalı bir şekilde eğitim yaptırabilmek. Eğitimden ayrı şekilde üretim yaptırmak bizim haddimize değil. Biz fabrika değiliz. Tüm eğitim verdiğimiz alanlarda üretim yapalım dedik. Eğitimi güçlendirelim. 200 milyondan almış olduğumuz üretim kap-

asitesini 1 milyar 162 milyona çıkarttı. 2022 için Cumhurbaşkanımız açıkladı, 1 buçuk milyarlık bir hedefimiz var" diye konuştu.

"Aradığım elemanı bulamıyorum diye bir söz yankılanmayacak"

Bakan Özer, "Mesleki eğitimde farklı bir açılım daha yaptık. Bu ülke mesleki ve teknik Anadolu liselerini bilmesine rağmen garip bir şekilde mesleki eğitim merkezlerini bilmiyordu. En kıymetli şey mesleki eğitim merkezi. Çünkü haftada 1 gün okula gidiyor, 4 gün işletmeye gidiyor. Mesleki eğitim merkezlerinden mezun olanların istihdam oranı eğitim aldıkları alandaki istihdam oranları yüzde 88.87 binlerden aldığımız çırak, kalfa sayısını 159 binlere 160 binlere getirdik. Bu ülkenin çok daha fazla çırak, kalfa ve ustaya ihtiyacı vardı. Bugün 570 bin çırak kalfa var. 1 milyon çırakımızı, kalfamızı mesleki eğitim merkezleriyle buluşturacağız. Bu ülkede aradığım elemanı bulamıyorum diye bir söz yankılanmayacak" dedi.

"Öğrencilerimiz hızlı bir şekilde işletmelerini bulabilecekler"

Bakan Özer, "Ben bu iş birliğinin çok hayırlı

lı bir iş birliği olduğunu düşünüyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın sıklıkla dile getirdiği eğitim, öğretim, istihdam döngüsünü güçlendiren çok hayırlı bir adım. Böylece hem mesleki eğitim merkezlerimizdeki gençlerimiz kayıt yaptıkları zaman hızlı bir şekilde işletmelerini bulabilecekler, 1 ay 2 ay beklemeyecekler. Bu çok kritik bir konu. Mesleki eğitimde yaşadığımız en büyük sıkıntı öğrenci kayıt yapmasına rağmen işletmeyi bulmak için 1-2 ay bekleme süresi geçiriyordu" diye konuştu.

Tam zamanlı istihdamın gerçekleşmesi öngörülüyor

DİEP Yazılımı ile 560 bin öğrenciyeye ulaşan Mesleki Eğitim Merkezi Programı (MEMP) ile oluşan istihdam hareketliliğini daha hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesi hedefleniyor. Kurulacak sistem ile hem işveren, çalışan taleplerini okullara iletebilecek hem de okul ve merkezler öğrencilerini, sistem üzerinde pek çok kriterle bağlı olarak işverenlere yönlendirebilecekler. Proje sayesinde istihdam ve staj süreçlerinin işveren ve çalışanın beklentilerini karşılaması, sonrasında tam zamanlı istihdamın gerçekleşmesi öngörülüyor. (DHA)

